

багатоскладових виразів, номіналізація, ввідний опис, велика кількість застережень і уточнень, синтаксичний розрив пояснюють дискурсивний шаблон текстів договорів.

Важливість кожної найменшої деталі – характерна риса мови договорів, оскільки кожна деталь означає чи впливає на той чи інший характер регламентації дії маси людей або ж на позицію, яка повинна реалізуватись у суспільно значущих діях. Така деталізація, хоча й ускладнює синтаксис, але відповідає жанровим вимогам стилю, які детальніше аналізуватимуться у поданих дослідженнях.

Література

Бехта І.А. Текст в парадигматичній системі наукових лінгвістичних концепцій кінця XX – початку XXI століття: актуальні та віртуальні стратегії розвитку // Дискурс іноземномовної комунікації (колективна монографія) – Львів: Видавництво Львівського національного університету імені Івана Франка, 2001. – 495 с. Ботвіна Н.В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови. - К.: Артк, 1998. - 192 с. Евинтов В.И. Многоязычные договоры в современном международном праве. - К.: Наукова думка, 1981. - 134 с. Калюжная В.В. Стилль англоязычных документов международных организаций. - К.: Наукова думка, 1982. - 122 с. Положин М.М. Функціональний і когнітивний аспекти англійського словотворення. – Ужгород: Закарпаття, 1999. -240 с. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Т. І. Шинкаренко. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2009. - 296 с. Bhatia V.K. Analysing Genre: Language in Professional Settings. - London: Longman, 1993. - 246 p. *Bolioli A., Mercatali P., Romano F.* Formal Models of a Legislative Grammar . – 2004. – Vol. 3035/2004. – P. 210-227. Coode G. On legislative expression of the language of written law. Introduction to a digest of the Poor Laws, appendix to the 1843 Report of thå Poor Law Commission // The Composition of Legislation / Drieger E.A., 1957. - P. 15-26. Crystal D, Davy D. Investigating English Style. - London: Longman, 1979. - 213 p. Febrero J.L.S. Legal English and translation: theory and practice. – Spain: Gamma, 2003 – 160p. *Form and Style Manual for Legislative Measures / Office of Code Revision Legislative Service agency, 1999. – 75 p. Gallacher Ya.* Form and style Manual for Lawyers. – Carolina Academic Press, 2005. – 230 p. Gambaro A. Interpretation of Multilingual Legislative Texts // Electronic Journal of Comparative Law. – 2007. – Vol. 11.3 [Electronic resource] Режим доступу: <<http://www.ejcl.org/113/article113-4.pdf>>. Hunt B. Plain Language in Legislative Drafting: An Achievable Objective or a Laudable Ideal? / Fourth Biennial Conference Proceedings. – Toronto, Canada. – September 26 - 29, 2002. P. 25-65. Lortie S, Bergeron R.C. Legislative Drafting and Language in Canada / Statute Law Review . – 2007. – Vol. 28. Issue 2. – P. 83-118 [Electronic resource] Режим доступу: <http://slr.oxfordjournals.org/content/28/2/83.full> Plain language and Legislation / The Office of the Scottish Parliamentary Counsel, 2006 [Electronic resource] Режим доступу: <http://www.scotland.gov.uk/Publications/2006/02/17093804/0>

Джерела ілюстративного матеріалу

Agreement between the European Union and Montenegro on the participation of Montenegro in the European Union military operation to contribute to the deterrence, prevention and repression of acts of piracy and armed robbery off the Somali coast (Operation Atalanta), 2010 [Electronic resource] Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm> Agreement between the European Union and Japan on mutual legal assistance in criminal matters, 2009 [Electronic resource] Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm> Agreement between the European Union and the United States of America on the processing and transfer of Financial Messaging Data from the European Union to the United States for the purposes of the Terrorist Finance Tracking Program, 2010 Режим доступу: [Electronic resource]: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm> Agreement between the European Community and the Turkish Republic on precursors and chemical substances frequently used in the illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, 2010 [Electronic resource] Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm> Agreement on Air Transport between Canada and the European Community and its Member States, 2010 [Electronic resource] Режим доступу: http://ec.europa.eu/transport/air/international_aviation/country_index Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, 1950 (1993) // International Law Documents / Ed. by Malcolm D. Evans. – Glasgow: Blackstone Press Limited, 1991. – P. 43-73. International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance, 2006 [Electronic resource] Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm> International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, 1999 [Electronic resource] Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

КАРПА І. Б.

(Дрогобицький державний педагогічний університет імені І. Франка)

ЗАСТОСУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ТАКТИК В ЕЛЕКТРОННИХ ТЕКСТАХ (НА МАТЕРІАЛІ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВОГО СЕРВІСУ YAHOO!ANSWERS)

У статті розглядаються особливості застосування комунікативних тактик в електронних текстах інформаційно-довідкового сервісу Yahoo!Answers з метою здійснення впливу на адресата. На основі аналізу текстів Yahoo!Answers виявлено номінативну, констативну, описову, регулятивну, тактики репрезентації, стилістичної провокації і моделювання реакції.

Ключові слова: електронний текст, інформаційно-довідковий сервіс Yahoo!Answers, комунікативні тактики, віртуальна комунікація.

Карпа И. Б. Применение коммуникативных тактик в электронных текстах (на материале информационно-справочного сервиса Yahoo!Answers). В статье рассматриваются особенности применения коммуникативных тактик в электронных текстах информационно-справочного сервиса Yahoo!Answers с целью осуществления воздействия на адресата. На основании анализа текстов Yahoo!Answers выявлено номинативную, констативную, описательную, регулятивную, тактики репрезентации, стилистической провокации и моделирования реакции.

Ключевые слова: электронный текст, информационно-справочный сервис Yahoo!Answers, коммуникативные тактики, виртуальная коммуникация.

Karpa I. B. Application of Communicative Tactics in Electronic Texts (A Study of Information-and-Reference Service Yahoo!Answers). The article addresses the peculiarities of application of communicative tactics in electronic texts of the information-and-reference service Yahoo!Answers in order to influence the addressee. Nominative, constative, descriptive, regulative, representative tactics and tactics of stylistic provocation and modelling of reaction were revealed on the basis of text analysis of Yahoo!Answers.

Key words: electronic text, information-and-reference serviced Yahoo!Answers, communicative tactics, virtual communication.

Важливість інформаційного впливу, його спрямованість на адресата в умовах, коли останній вільно обирає інформаційні ресурси, передбачає складну структуру прагматичного спрямування електронних текстів, що в межах віртуальної комунікації виявляються на рівні комунікативних тактик. **Метою** дослідження є виявлення тактик впливу на адресата у віртуальній комунікації, представлений в електронних текстах інформаційно-довідкового сервісу Yahoo!Answers.

Завдання: проаналізувати особливості реалізації комунікативних тактик впливу на адресата в електронних текстах інформаційно-довідкового сервісу Yahoo!Answers. **Предметом** дослідження стали електронні тексти інформаційно-довідкового сервісу Yahoo!Answers, побудованого за структурою "питання – відповідь" (Q&A), **об'єктом** – комунікативні тактики в електронних текстах Yahoo!Answers.

Важливим чинником реалізації тактик впливу виступає інформативний характер електронних текстів в Yahoo!Answers, тобто окреме висловлювання, текст, формуються на ґрунті загального механізму інформаційності. Сильовими параметрами інформативності виступає змістова цілісність, що виявляється у використанні фактів-аргументів [Звягінцев 1980, с. 13].

С. С. Данилюк виділяє номінативну, констативну, описову, регулятивну тактики, а також тактику репрезентації в електронних текстах персональних веб-сторінок лінгвістів [Данилюк 2006, с. 65]. Згадані тактики реалізуються і в текстах в Yahoo!Answers, проте до них ми ще додаємо тактики стилістичної провокації (викривлення граматичних та стилістичних вимог до мовлення), і моделювання реакції, яка визначає адресованість повідомлення.

Номінативна комунікативна тактика визначає ефективність називання предметів та явищ реальної дійсності, маючи на меті підвищити інтерес до даних явищ, привернути до них увагу. Номінація – ефективна тактика підвищення пізнавального потенціалу віртуальної комунікації. Оскільки номінативна тактика реалізується у електронних текстах через назву предмета, значення вказівки на змістові складові повідомлюваного зростає, формуючи інтерес до висловлювання. Наприклад: **Katangel.. What is a good side dish to Oriental style salmon?**

- Lightly seasoned_rice pilaf or risotto, asparagus, peas, any steamed veggie- broccoli, cauliflower, squash, zucchini, sugar snap peas. Good luck :-) [Katangel... 2010].

Номінативна тактика реалізується через наведений реактивний комунікативний хід, де подається перелік іменників у називному відмінку – назви страв та продуктів, які можна споживати з лососем.

Констативна тактика виявляється через повідомлення певного факту, надання детальнішої інформації, відображення стандартних, нормативних позицій, уявлень, формування системи пріоритетів. Уже саме виявлення цієї функції стає певною точкою відліку пізнавальної потреби, підґрунтям для розвитку ситуації засвоєння інформації, осмислення та використання її в інформаційно-довідковому сервісі Yahoo!Answers та в інших сферах людської діяльності.

Сукупність тематичних відношень у тексті утворює тематичну прогресію, яка й становить кістяк структури тексту. Тематична прогресія передбачає послідовність такого ланцюжка: мотиви – план – мовленнєві дії та операції – мета [Серажим 2006]. З метою виявлення констативної тактики розглянемо таке повідомлення в Yahoo!Answers, де адресант висловлює незадоволення своїм теперішнім життям і просить поради: **Deeda. At a dead end in my life, should I join the peace corps? I'm 28, not married, and live in a small town working at a job I don't care for anymore. I have a Bachelor of Arts degree in Communication [...] but what should I do? I would love to travel** [Deeda 2008].

Вибраний автором як найкраща відповідь комунікативний хід, розставляє пріоритети щодо подальших кроків діяльності у Корпусі Миру (вживання модальних дієслів *can, should*, наказового способу *be warned, remember*) та надає корисні гіперпосилання (*You can more or less choose where you want to go, and what you want to do there, and the experience is what you make of it. But be warned that this is not an overnight process. [...] You should start looking at their website (<http://www.peacecorps.gov/>), and you should start by seeing if you're qualified ([http://www.peacecorps.gov/index.cfm?shel...\[...\]](http://www.peacecorps.gov/index.cfm?shel...)), проголошує загальновідомі істини й аксіоматичні твердження, тим самим констатуючи факт важливості мети в житті людини: **JT If you're looking to find meaning in your life and career, I think that PC would be a great place for you. Remember that this isn't the military. You can back out any time.***

Описова та регулятивна комунікативні тактики в текстах Yahoo!Answers формуються на ґрунті узагальнення знань про специфіку сприймання інформації людиною. Опис як структурна одиниця мовленнєвих жанрів передбачає характеристику об'єкта за важливими для сприймання параметрами, а отже, може впливати на зміст інформаційного наповнення тексту, таким чином посилюючи пізнавальний

потенціал цього інформаційно-довідкового сервісу. Наступне запитання-заголовок кваліфікуємо як потенційно сприятливе для реалізації описової тактики, оскільки воно вимагає поширеної відповіді: **Best City to visit in BRITISH COLUMBIA? I was thinking Whistler. Any suggestions?** [<3 2010].

old lady Best city to do what? There are so many great cities in BC - but they are so very different from each other. Tofino, on Vancouver Island, is incredible, if you are into surf, sea and stupendous scenery. On the other hand, Victoria is a quaint little city (also the provincial capitol) that seems to have been stuck in time and still serves afternoon tea. Vancouver is a vibrant city - lots of things going on - and Nelson is a totally unique experience. It all depends on what sort of things you are looking for. Whistler is interesting, but right now it's fully occupied with Olympics. Зрозуміло, що використання лише номінативної тактики для характеристики міст Британської Колумбії не може задовольнити інформаційну потребу автора повідомлення, тому невеличкий опис п'яти запропонованих варіантів все ж дає загальне уявлення про них.

Регулятивна тактика передбачає встановлення акцентів у повідомлюваному, формування співвіднесеності мовлення із соціальним досвідом мовця та людства загалом. Таким чином, мовець в умовах віртуальної комунікації в інформаційно-довідковому сервісі Yahoo!Answers відображає зв'язки між подіями та явищами, формуючи такі самі відповідності у свідомості адресата:

odom2008... Should I be for or against ILLEGAL Immigrants? you don't know? [...]. Talk about the truth watch this video and decide for yourself <http://www.youtube.com/watch?v=BrSHB9pje...>

Поєднуючи у повідомленні свій соціальний досвід та історичний досвід людства, автор оперує цитатами Альберта Айнштейна і доходить власного висновку: *The true patriot is motivated by a sense of responsibility and out of self-interest for himself, his family, and the future of his country. "The world is not dangerous because of those who do harm but because of those who look at it without doing anything" - Albert Einstein* [BiH 2008]. Регулятивна тактика цього комунікативного ходу реалізується в апелюванні до патріотизму громадян Сполучених Штатів, відповідальності за себе, свою сім'ю, країну (*a sense of responsibility and out of self interest for himself, his family, and the future of his country*) та зверненні до відеоматеріалів і авторитетних висловлювань з метою наголосити на важливості розв'язання проблеми нелегальної міграції для майбутнього держави.

Тактика репрезентації відображає структуровану і чітку систему організації змістових частин повідомлення, спрямовану на отримання максимально ефективної комунікації. Як правило, засобами реалізації цієї тактики є рубрикація повідомлюваного, видільні елементи, чіткість логіки викладу та формальна відповідність загальноприйнятим нормам текстової діяльності, наприклад: **Agent zero. Points systems for Immigrants? Will be unveiled this afternoon will it work?**

jamand Simple rules should be brought in-

1 - Can you speak English

2 - Can you support Yourself

3 - Sign this piece of paper stating that you are not allowed to claim ANY benefits until 10 years of provable work records and payment of taxes and insurance exists. Soon see the buggers clear off [Agent Zero® 2008].

Використання цієї тактики позначається на підвищенні пізнавального потенціалу віртуальної комунікації унаслідок рубрикації змісту даного повідомлення – вимог до іммігрантів, формування механізму аргументації, використання яких забезпечує високий рівень засвоєння інформації. Таким чином, у прагненні впливати на реципієнта як умовами логічної аргументації, тобто раціонально організованим смислом, так і через чинник особистісних ціннісних орієнтирів, що виражаються ірраціональними смислами, параметром, що об'єднує і спрямовує остаточний смисл висловлювання, є його ілюквативна сила. Вона вповні виявляється у контексті мовлення, який забезпечує "взаємозв'язок одиничного і загального, "особистого" та "соціального", тим самим оптимізуючи пропозиціональні умови висловлювання" [Федорюк 2001, с. 173 – 174].

Тактика стилістичної провокації передбачає використання специфічної субкультурної лінгвосистеми, що постає результатом стимулювання адресата до входження в певну соціальну чи контекстуальну групу спілкування і застосовується автором осмислено, адже "використання непрямих смислів, натяків, інакомовлення залежить від вибору мовцем способу ведення конкретної інтеракції (взаємодії) з її конкретним адресатом і дотримання або недотримання певних правил мовленнєвої поведінки" [Бондарева 2005, с. 5]. Типовим для тактики стилістичної провокації є фамільярний стиль мовлення з переважанням еліптичних конструкцій, неповних речень, великих літер. У зв'язку з тенденцією ІВК до економії мовленнєвих зусиль застосування тактики стилістичної провокації передбачає використання усичень, абревіатур, пропуск голосних, вживання цифр і літер замість слів (*since u r a teacher, u r welcom, plz, nice 2 meet u!!!*).

Використання тактики стилістичної провокації реалізується в іронічному, жартівливому характері текстів Yahoo!Answers, а також в агресивності, вербальних образах та вульгарності. Комунікативне середовище Інтернету досить часто не має жодних культурних, моральних, етичних чи інших обмежень.

Відсутність обмеження та безкарність у Yahoo!Answers, надмірна емоційність віртуальної комунікації зазвичай зумовлена такою стилістичною провокацією. Як правило, дана тактика виявляє потребу у самоствердженні, реалізації наміру порушення суспільної норми.

Тактика моделювання реакції акцентує на піднесенні ролі семантичних структур, нагромадження додаткових значень, що застосовується з метою донесення повідомлення лише до представників цільової групи. Оскільки кожне запитання-заголовок має конкретну прагматичну спрямованість на певного адресата та належить до відповідної тематичної категорії і підкатегорії в Yahoo!Answers, ми вважаємо, що в текстах у даному середовищі реалізується також тактика моделювання реакції.

Це переводить віртуальну комунікацію в Yahoo!Answers (наприклад, тематичні категорії *Computers & Internet, Consumer Electronics, Cars & Transportation*) у сферу фахового інформаційного дискурсу, виступаючи, таким чином, своєрідною тактикою моделювання реакції. Важливим аспектом врахування цієї тактики в Yahoo!Answers виступає суто стилістичне оформлення текстової частини висловлювання. "Однорідність чи різноплановість за стилем ментальності співрозмовників рано чи пізно відображається на ході діалогу. Що ближчі за духом співрозмовники один одному, то легше вони досягають взаєморозуміння, "кооперування" своїх діалогічних кроків" [Дем'янков 1991, с. 109]. Наступний приклад спрямований на підготовленого адресата, тому для людини, яка не орієнтується у системі значень даного лексико-семантичного відображення дійсності, а саме – технічних характеристик програмного забезпечення, інформація сприйматиметься на рівні інформаційного шуму:

Запитання: *AVCHD Editing Software - Pinnacle Studio Plus 11 or Sony Vegas 8.0 Platnum Edition? It is a Sony AVCHD HDD Camcorder.*

Відповідь: *sony vegas movie studio platinum. it's great for every day editing. you should note that it will read avchd and you can edit with it, but if you ever want to write avchd, you'll have to upgrade to sony vegas pro 8.* [PLF 2008]. Наведений приклад підтверджує, що складність смислових характеристик даного комунікативного ходу виступає способом універсального кодування інформації під певний тип адресата, а отже, застосування тактики моделювання реакції.

Науковим **результатом** дослідження є окреслення комунікативних тактик впливу на адресата в текстах інформаційно-довідкового сервісу Yahoo!Answers. Підсумовуючи, констатуємо, що для текстів Yahoo!Answers характерні номінативна, констативна, описова, регулятивна тактики впливу на адресата, а також тактики репрезентації, стилістичної провокації, моделювання реакції.

Перспективою подальших досліджень є вивчення тактичного аспекту впливу на адресата в електронних текстах інших комунікативних середовищ Інтернет-дискурсу.

Література

- Бондарева Н. О. Структурно-семантичні і комунікативно-прагматичні особливості висловлювань із концептом "порада": автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 "Українська мова" / Н. О. Бондарева. – К., 2005. – 19 с. Данилюк С. С. Структурні та функціональні особливості англомовних електронних текстів (на матеріалі персональних веб-сторінок лінгвістів): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Данилюк Сергій Семенович. – К., 2006. – 262 с. Дем'янков В. З. Загадки діалога і культури розуміння / В. З. Дем'янков // Текст в комунікації. – М.: Інститут мовознавства АН СРСР, 1991. – С. 109 – 116. Звягинцев В. А. О цельнооформленности единиц текста / В. А. Звягинцев // Изд. АН СССР Сер. Лит. и языка. – 1980. – Т. 39. – № 1. – С. 13 – 21. Серажим К. С. Категорії оцінки й аргументації в публіцистичній мові газети [Електронний ресурс] / К. С. Серажим. – 2006. – Режим доступу до статті: <http://journal.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1240>. Федорюк А. В. Функціонально-прагматическіе аспекты фразеологических интенсификаторов в современном английском языке: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Федорюк Анжелика Викторовна. – Иркутск, 2001. – 198 с. Agent Zero®. Points systems for Immigrants? – 2008. – Режим доступу: http://answers.yahoo.com/question/index; ylt=AqItddyXNeF7HI5R_8pmlifF7BR.; ylv=3?qid=20071205051312AAa4MzB. BiH. ILLegal Immigration!!!!? – 2008. – Режим доступу: <http://answers.yahoo.com/question/index; ylt=AtXxKlcioGVtCSJOQv5C6A7a7BR.; ylv=3?qid=20071204140802AAJ6u2s>. Deeda. At a dead end in my life, should I join the peace corps? – 2008. – Режим доступу: <http://answers.yahoo.com/question/index; ylt=AgVmyZDXC8AE0o1bkq9TYqEjzKIX; ylv=3?qid=20090105094316AAv0Ifs>. Katangel... What is a good side dish to Oriental style salmon? – 2010. – Режим доступу: http://answers.yahoo.com/question/index; ylt=AgT1w2t1XZr3JE_uhhX2hkkjzKIX; ylv=3?qid=20100814040435AAkdVPQ. PLF. AVCHD Editing Software - Pinnacle Studio Plus 11 or Sony Vegas 8.0 Platnum Edition? – 2008. – Режим доступу: <http://answers.yahoo.com/question/index; ylt=AlzGxz5HLyhq1hTFPWwDPzC6xQt.; ylv=3?qid=20080222223637AAIkG0N>. Best City to visit in BRITISH COLUMBIA? – 2010. – Режим доступу: <http://answers.yahoo.com/question/index; ylt=AkHxOxnrXeqa0eg.KAdPpLsjzKIX; ylv=3?qid=20100217201951AAZ2E0P>.